

ประมวลรายวิชา
199311 บทนำสู่เภสัชเวช (Introduction to Pharmacognosy)
ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2559
สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต (บริหารเภสัชกรรม)

1. จำนวนหน่วยกิต 2 (1-3-3)
2. จำนวนชั่วโมงที่สอน ภาคบรรยาย 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ รวมตลอดภาคเรียน 14 ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติการ 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ รวมตลอดภาคเรียน 39 ชั่วโมง
3. วัน เวลา สถานที่ บรรยาย วันจันทร์ 09.00-09.50 น. ห้องโฆยานุภาพ 2
ปฏิบัติการ วันจันทร์, พฤหัสบดี 13.00-16.00 น. ห้อง ภ 5103
4. ภาควิชาที่รับผิดชอบ เภสัชเคมีและเภสัชเวช คณะเภสัชศาสตร์
5. อาจารย์ผู้รับผิดชอบ ผศ.ดร. อนันต์ อุ่นอรุณ
ดร. นัตศวดี อภิชาติวัฒน์
6. อาจารย์ผู้สอน ผศ.ดร. อนันต์ อุ่นอรุณ (บรรยายและปฏิบัติการ)
ผศ. ศิรินทร พิศุทธานันท์ (บรรยายและปฏิบัติการ)

7. รายวิชาบังคับก่อน -

8. คำอธิบายรายวิชา

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งที่มาของยาจากธรรมชาติ สันฐานวิทยา อนุกรมวิธาน การตรวจสอบลักษณะทางจุลภาคของผงยาสมุนไพร และสมุนไพรที่มีใช้ในงานสาธารณสุขมูลฐาน รวมถึงการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ

9. วัตถุประสงค์

หลังจากเรียนวิชานี้แล้ว นิสิตได้รับความรู้และสามารถหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ (1) สมุนไพรที่ใช้ในการสาธารณสุขมูลฐาน (2) สันฐานวิทยาและอนุกรมวิธานของสมุนไพรที่ใช้ในการสาธารณสุขมูลฐาน (3) จุลทรรศน์ลักษณะของพืชสมุนไพร เนื้อเยื่อวิธยาส่วนต่างๆ ของพืช รวมถึงความรู้ทางเภสัชพฤกษศาสตร์อื่นๆ

10. วิธีการสอน บรรยาย อภิปรายในชั้นเรียน
ปฏิบัติการ ศึกษาจากตัวอย่างจริง
11. อุปกรณ์/สื่อการสอน เครื่องฉายแผ่นทึบ เครื่องฉายโปรเจคเตอร์
เอกสารประกอบการสอน หนังสือและสื่อออนไลน์

12. การวัดและประเมินผล

12.1 การวัดผล

วัดผลด้วยการสอบ แบ่งสัดส่วนคะแนน ดังนี้

1. ภาคบรรยาย	70 คะแนน แบ่งออกเป็น
สอบกลางภาค เนื้อหา 7 ชั่วโมง	35 คะแนน
สอบปลายภาค เนื้อหา 7 ชั่วโมง	35 คะแนน
2. ภาคปฏิบัติการ	30 คะแนน แบ่งออกเป็น
สอบปฏิบัติการ	30 คะแนน

12.2 การประเมินผล

ประเมินแบบอิงเกณฑ์ ด้วยการตัดเกรด 8 ระดับชั้น คือ A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D, F โดยอิงตามเกณฑ์คะแนนดังนี้

เกรด	ช่วงคะแนน	เกรด	ช่วงคะแนน
A	มากกว่า 80.0	C	60.0-64.9
B ⁺	75.0-79.9	D ⁺	55.0-59.9
B	70.0-74.9	D	50.0-54.9
C ⁺	65.0-69.9	F	น้อยกว่า 50.0

13. หนังสืออ้างอิง

1. วิยดา เทพหัตถ์. 2552. ศัพท์พฤกษศาสตร์สาขาอนุกรมวิธานพืช. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัท วี.พรีนท์ (1991) จำกัด.
2. ชุมพล คามวาสี. 2551. สันฐานวิทยาเบื้องต้นในการระบุชื่อวงศ์พืชดอกสามัญ. กรุงเทพฯ : บริษัท วี.พรีนท์ (1991) จำกัด.
3. วงศ์สถิตย์ ฉั่วกุล. อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร TAXONOMY OF MEDICINAL PLANTS. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วรานนท์เอ็นเตอร์ไพรส์.
4. ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. ศัพท์พฤกษศาสตร์ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.
5. เต็ม สมิตินันท์. 2557. ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย. ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2557. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
6. Zomlefer, B.W. Guide to Flowering Plant Families. Chapel Hill: The University of North Carolina Press, 1994.

14. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรายวิชาจากปีการศึกษาที่ผ่านมา

เปลี่ยนแปลงลำดับการสอน โดยเริ่มจากการศึกษาเรื่องสมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน ก่อนศึกษาในเชิงลึกทางด้านสันฐานวิทยาและอนุกรมวิธาน

15. กำหนดการเรียนการสอน

ภาคบรรยาย วันจันทร์ เวลา 09.00-09.50 น. ห้องไซยานูภาพ 2

วัน เดือน ปี	หัวข้อ	ผู้สอน
8 ส.ค. 2559	สมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน 1	ศิรินทร
15 ส.ค. 2559	สมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน 2	ศิรินทร
22 ส.ค. 2559	แนะนำรายวิชาและกระบวนการเรียนการสอน	อนันต์
29 ส.ค. 2559	สมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน 3	ศิรินทร
5 ก.ย. 2559	จุลทรรศน์ลักษณะของพืชสมุนไพร 1	ศิรินทร
12 ก.ย. 2559	จุลทรรศน์ลักษณะของพืชสมุนไพร 2	ศิรินทร
19 ก.ย. 2559	การสืบค้นข้อมูลทางด้านเภสัชพฤกษศาสตร์	ศิรินทร
24 ก.ย.-2 ต.ค. 2559	สัปดาห์สอบกลางภาค	
3 ต.ค. 2559	การจัดทำข้อกำหนดวัตถุดิบสมุนไพร ในเภสัชตำรับ (Monograph)	ศิรินทร
10 ต.ค. 2559	สัณฐานวิทยาและอนุกรมวิธานของพืชสมุนไพร ในงานสาธารณสุขมูลฐาน 1	อนันต์
17 ต.ค. 2559	สัณฐานวิทยาและอนุกรมวิธานของพืชสมุนไพร ในงานสาธารณสุขมูลฐาน 2	อนันต์
24 ต.ค. 2559	หยุดชดเชย	
31 ต.ค. 2559	สัณฐานวิทยาและอนุกรมวิธานของพืชสมุนไพร ในงานสาธารณสุขมูลฐาน 3	อนันต์
7 พ.ย. 2559	สัณฐานวิทยาและอนุกรมวิธานของพืชสมุนไพร ในงานสาธารณสุขมูลฐาน 4	อนันต์
14 พ.ย. 2559	สัณฐานวิทยาและอนุกรมวิธานของพืชสมุนไพร ในงานสาธารณสุขมูลฐาน 5	อนันต์
21 พ.ย. 2559	การประยุกต์ความรู้ด้านเภสัชพฤกษศาสตร์ สู่งานบริหารเภสัชกรรม	อนันต์
26 พ.ย.-11 ธ.ค. 2559	สัปดาห์สอบปลายภาค	-

ภาคปฏิบัติการ วันจันทร์, พุธสัปดาห์ 13.00-16.00 น.

วัน เดือน ปี	หัวข้อ	ผู้สอน	ห้อง
15 ส.ค. 2559 18 ส.ค. 2559	เรียนรู้สมุนไพรมายาในคณะเภสัชศาสตร์ และทำความเข้าใจกับหน่วยข้อมูลสมุนไพรมายา	อนันต์, ศิริรินทร์	หน่วยข้อมูล สมุนไพรมายา
22 ส.ค. 2559 25 ส.ค. 2559	สมุนไพรมายาในงานสาธารณสุขมูลฐาน 1	อนันต์, ศิริรินทร์	ภ 5103
29 ส.ค. 2559 1 ก.ย. 2559	สมุนไพรมายาในงานสาธารณสุขมูลฐาน 2	อนันต์, ศิริรินทร์	ภ 5103
5 ก.ย. 2559 8 ก.ย. 2559	จุลทรรศน์ลักษณะของผงสมุนไพรมายา 1	ศิริรินทร์, ประภาพรรณ	ภ 5103
12 ก.ย. 2559 15 ก.ย. 2559	จุลทรรศน์ลักษณะของผงสมุนไพรมายา 2	ศิริรินทร์, ประภาพรรณ	ภ 5103
19 ก.ย. 2559 22 ก.ย. 2559	ประเมินทักษะด้านการตรวจสอบจุลทรรศน์ ลักษณะของผงสมุนไพรมายา	อนันต์, ศิริรินทร์, ประภาพรรณ	ภ 5103
24 ก.ย.- 2 ต.ค. 2559	สัปดาห์สอบกลางภาค		
3 ต.ค. 2559 6 ต.ค. 2559	การค้นคว้าข้อมูลทางด้านเภสัชพฤกษศาสตร์	อนันต์, ศิริรินทร์	สำนักหอสมุด ห้องคอมฯ
10 ต.ค. 2559 13 ต.ค. 2559	สัณฐานวิทยาและอนุกรมวิธานของสมุนไพรมายา ในงานสาธารณสุขมูลฐาน 1	อนันต์, ประภาพรรณ	ภ 5103
17 ต.ค. 2559 20 ต.ค. 2559	สัณฐานวิทยาและอนุกรมวิธานของสมุนไพรมายา ในงานสาธารณสุขมูลฐาน 2	อนันต์, ประภาพรรณ	ภ 5103
24 ต.ค. 2559 27 ต.ค. 2559	หยุดชดเชย		
31 ต.ค. 2559 3 พ.ย. 2559	สัณฐานวิทยาและอนุกรมวิธานของสมุนไพรมายา ในงานสาธารณสุขมูลฐาน 3	อนันต์, ประภาพรรณ	ภ 5103
7 พ.ย. 2559 10 พ.ย. 2559	ประมวลความรู้สมุนไพรมายาในงานสาธารณสุขมูลฐาน	อนันต์, ประภาพรรณ	ภ 5103
14 พ.ย. 2559 17 พ.ย. 2559	ประเมินทักษะการใช้งานสมุนไพรมายาสาธารณสุข มูลฐาน	อนันต์, ศิริรินทร์, ประภาพรรณ	ภ 5103
21 พ.ย. 2559 24 พ.ย. 2559	ประมวลความรู้ทางด้านเภสัชพฤกษศาสตร์	อนันต์, ศิริรินทร์ ประภาพรรณ	ภ 5103
26 พ.ย.-11 ธ.ค. 2559	สัปดาห์สอบปลายภาค		